

Допитване сред родители на ученици и ученици по отношение на учебния материал (I – X клас)

GALLUP
INTERNATIONAL

Методика на изследването

Родители на ученици от I до X клас

Ученици от I до X клас

Период на провеждане:

Април 2022 г.

Април 2022 г.

Метод на регистрация:

CATI (Computer Assisted Telephone Interview)

CATI (Computer Assisted Telephone Interview)

Обем на извадката:

464 ефективни интервюта

465 ефективни интервюта

Представителност:

Национална; лица 18+; с прилагане на скрийнинг
"родител/настойник на дете между I и X клас"

Национална; ученици между I и X клас;
след съгласие от страна на родител/настойник

Допълнителна стратификация на извадката:

Приблизително равни дялове на три анализирани образователни нива:
първи до четвърти клас/пети до седми клас/осми до десети клас

Приблизително равни дялове на три анализирани образователни нива:
първи до четвърти клас/пети до седми клас/осми до десети клас

Стохастичната грешка:

Абсолютна максимална грешка: ± 4.6 при 50% дялове

Абсолютна максимална грешка: ± 4.6 при 50% дялове

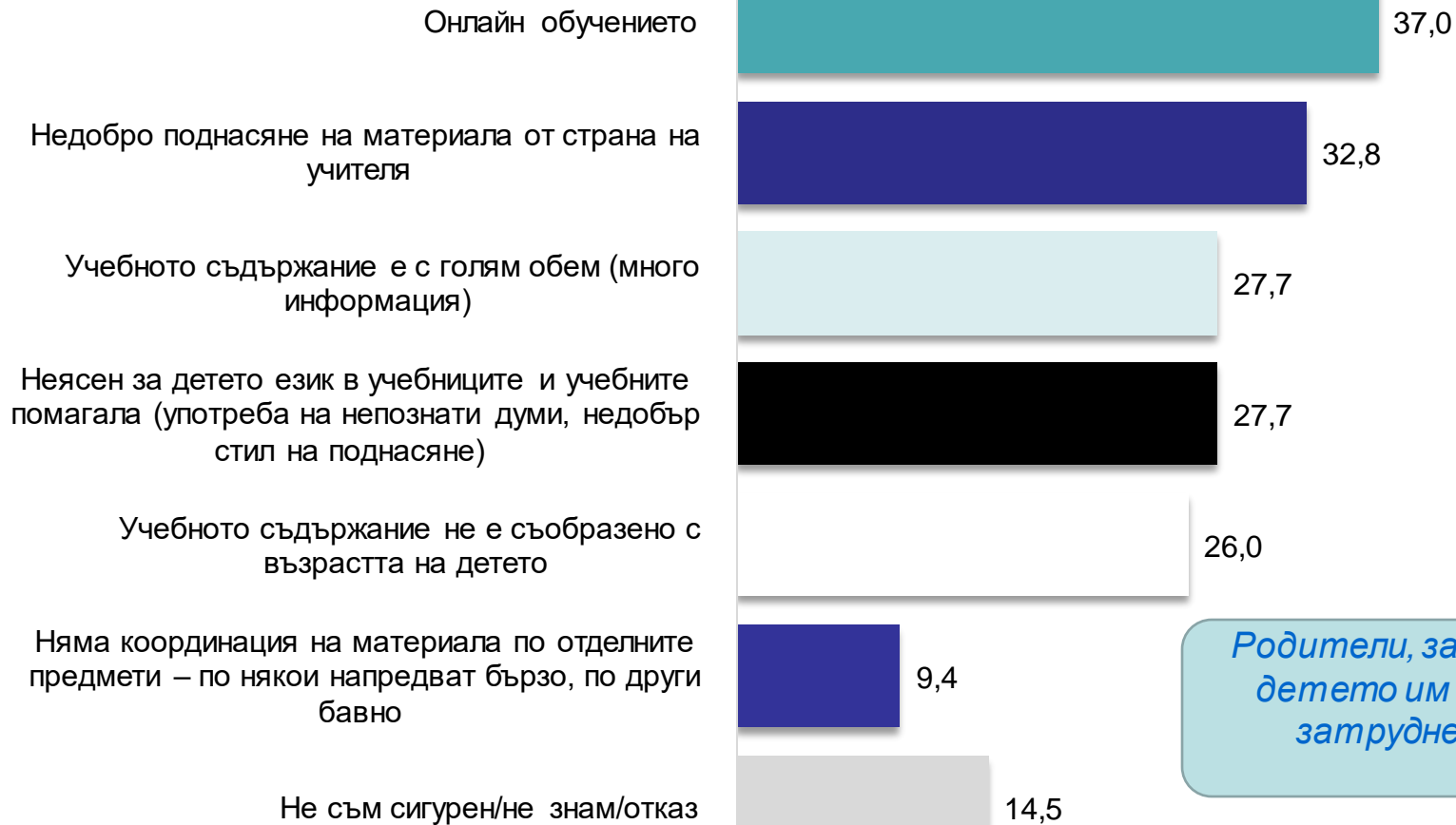
Причини за трудностите според родители, които заявяват, че децата им срещат трудности

Родителите, които са заявили, че детето им изпитва повече или по-малко трудности в училище, посочват най-често като причина за това онлайн обучението.

Родителите поставят на първо място личния контакт и ролята на учителя и ги обвързват с успешното справяне на детето с материала.

Недоброто поднасяне на материала от страна на учителя е втората най-често посочвана причина от страна на тези родители.

Когато става дума за проблеми, създадени от самия учебен материал или преподаване, според вас какви са причините за затруднения на детето?

Родители, завили, че детето им среща затруднения.

Причини за трудностите

Родителите на най-малките (деца от първи до четвърти клас) посочват най-често като причина за трудностите на децата си прекалено големия обем на учебното съдържание, с който малките ученици все още не могат да се справят.

В различните класове водещият проблем, посочен от родителя, е различен

За родителите на най-големите (между осми и десети клас) основната причина за проблеми на децата с учебния материал е онлайн образованието през последните две години.

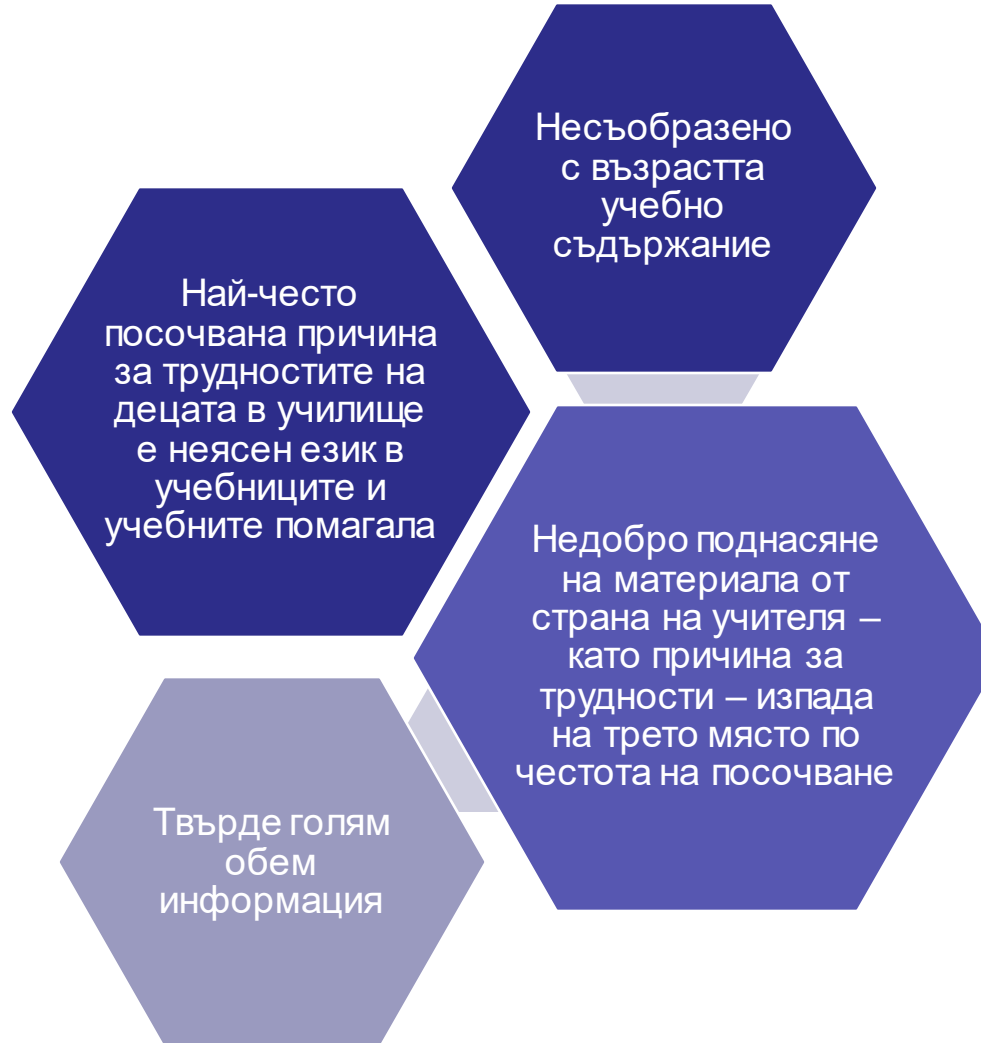
Сред родителите на деца между пети и седми клас най-често сочената причина е недоброто поднасяне на материала от страна на учителя

Родители, които са заявили, че децата им не изпитват затруднения

Родителите, които са отговорили, че децата им не изпитват трудности по повечето предмети в училище, са дали по-различни отговори на въпроса за причините за тези трудности. Навярно отдалечеността от този проблем позволява и неговото разделяне от личността на учителя и прекия контакт между учител и дете и търсене на причините в самия учебен материал

Причини за трудностите

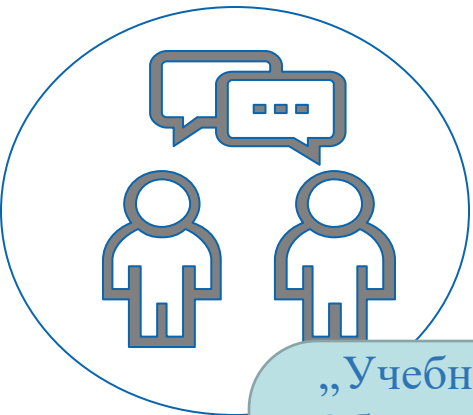
Някои цитати:

„Моето дете е отличник, но от тези шестици няма голяма полза. Това коства много на мен, постоянно, а пък на него два пъти повече. Първото и основно нещо е, че те нямат никакви упражнения. Няма как да затвърждават знания с тези големи обеми от информация. Голям обем за кратко време преподаден и в малките главици не може да се осмисли. Второто нещо - незаинтересоваността на част от учителите - дали децата са разбрали нещата. Трябва да има време да се затвърдят най-важните неща и нататък да се гради основата.“

Някои цитати от интервютата с родители:

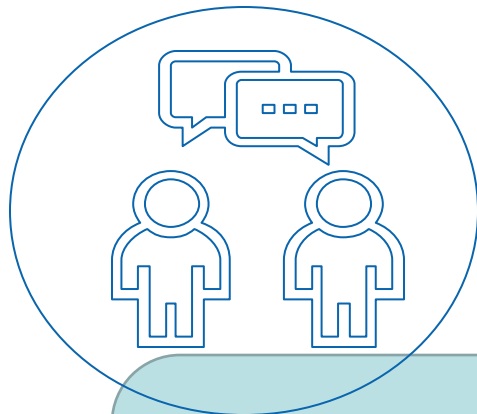

„Учебното съдържание на учебниците не е съобразено още от първи клас с нивото на развитие на децата и затова се получават всички проблеми по-нагоре - демотивация, преживяване на неуспех...“

„Учебниците са под всякаква критика. Това е проблемът с обучението. Обемът и съдържанието е на висок стил. Да не говорим за историята и географията. По математика всеки ден взимат нов урок, без да имат часове, с които да затвърдят знанията. При българския език, също. Не може да не ги учат как трябва да си попълниш една декларация, едно заявление.“

„Учебниците са написани за висшисти, а не за деца на тази възраст. Не мен ми е трудно да разбере, а аз съм човек с три висши.“

Някои цитати от интервютата с родители:

"Български и математика – много са смъкнати, масово са смъкнати. Нещата, които аз съм изучавала в един клас, те го изучават много по-рано. Аз смятам, че възрастта не е достатъчно назряла, че да усвои материала, затова и децата не разбират и срещат такива проблеми.“

"Специално имаме проблеми с историята. По-скоро не от самия учебник, а начинът, по който ги изпитват, не съответства на информацията, която е в учебника. Пускат им тестове – когато си учи детето реално урока, самият тест не е детето да разкаже урока и да си получи оценката. Дават им картинки и т.н., които не кореспондират с това, което трябва да учи, да може и да знае детето.“

"Мен ако ме питате, трябва да се набляга на неща, които са точни и неща, които ще трябва да се правят. А не да пишем, та да се късаме. Не може историята да се промени.“

Когато става дума за проблеми, създадени от самия учебен материал или преподаване, според вас какви са причините за затруднения на детето?

Неясен за детето език в учебниците и учебните помагала (употреба на непознати думи, недобър стил на поднасяне)

Учебното съдържание не е съобразено с възрастта на детето

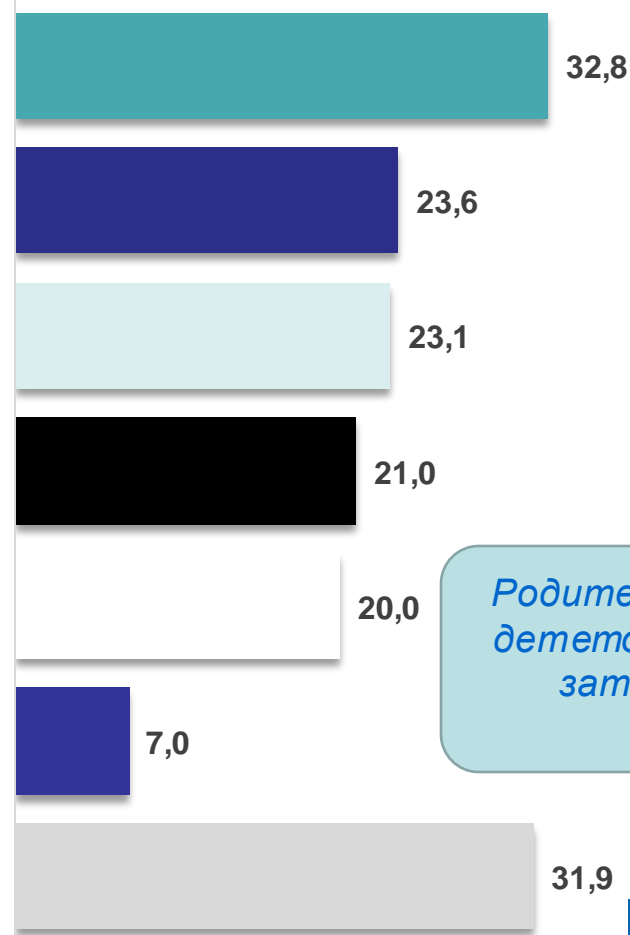
Недобро поднасяне на материала от страна на учителя

Учебното съдържание е с голям обем (много информация)

Онлайн обучението

Няма координация на материала по отделните предмети – по някои напредват бързо, по други – бавно

Не съм сигурен/не знам/отказ

Родители, завили, че детето им не среща затруднения.

За предметите, с които детето среща затруднения, вие какво предприемате?

Занимаваме се въкщи допълнително – обясняваме съдържанието на уроците, давам допълнителни примери, видео по темата и пр.

Детето посещава допълнителни уроци

Помагаме за подготовка на домашните

Посещава занималня

Разчитаме, че в училище ще успее да получи необходимата помощ (не предприемаме нищо допълнително)

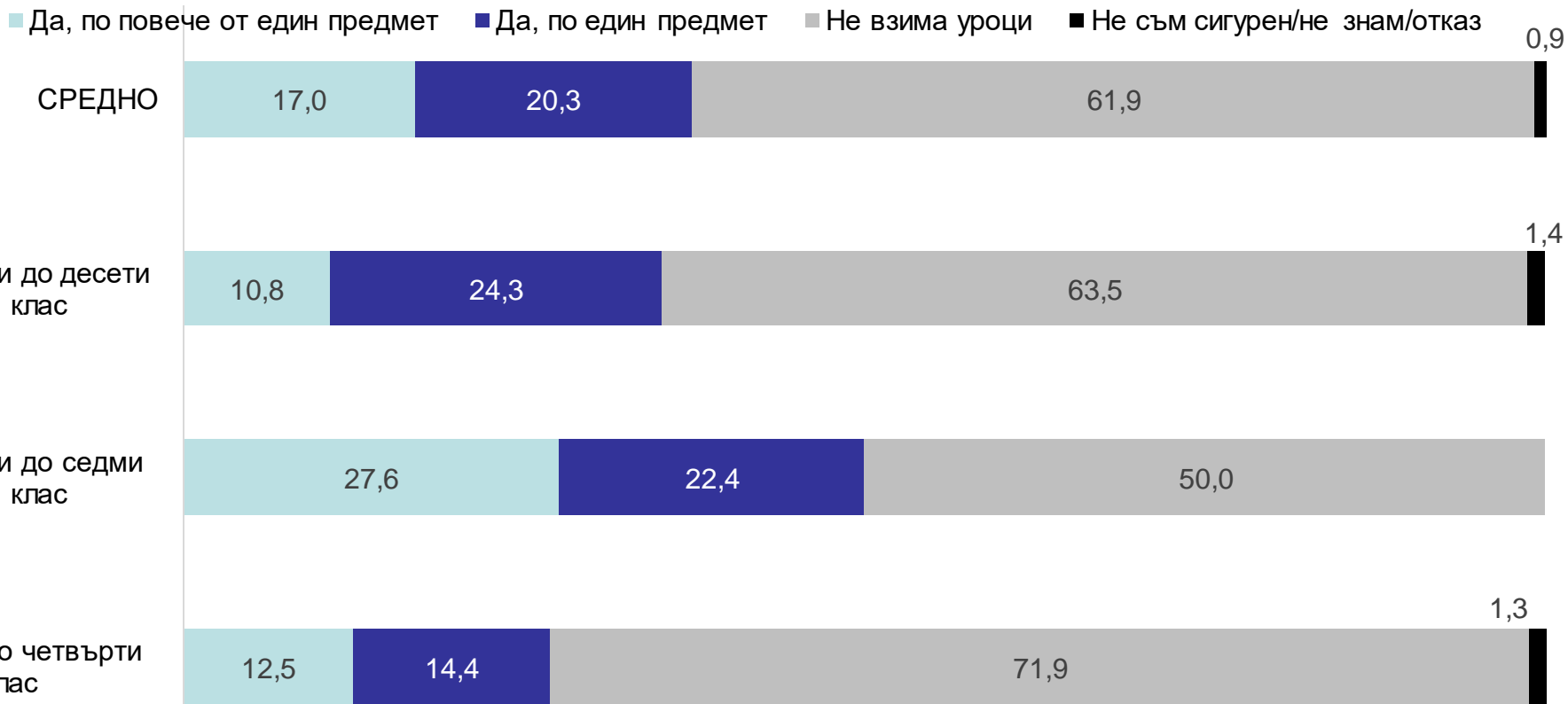
Допълнително обучение в "Уча се"

Допълнителни консултации по предмета

Възможен е повече от един отговор.

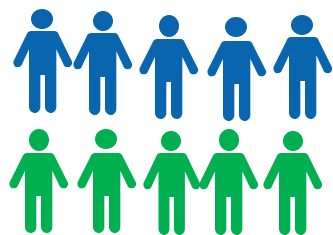
Детето ви взима ли уроци (индивидуални или групови) по предмети, изучавани в училище?

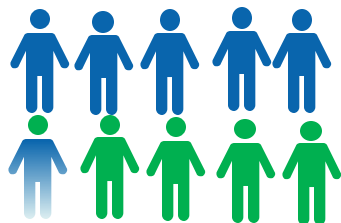
Трудностите според учениците (Първи до четвърти клас)

Четирима от десет в началния курс споделят, че има учебници, които са написани сложно и е трудно да ги разберат.

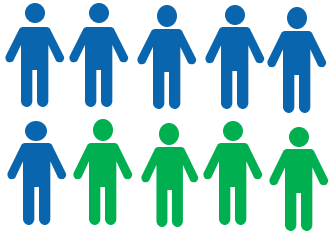

Една втора от учениците от началния курс споделят, че има учебници, в които уроците са прекалено дълги.

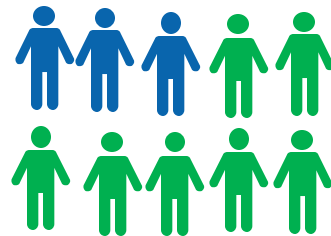

Над една втора от учениците в начален курс имат учебници, в които има много думи, които не знаят.

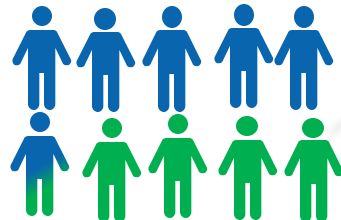
Трудностите според учениците Пети до седми клас

Шестима от десет ученика в прогимназиалния курс имат учебници, които определят като сложни и неразбираеми.

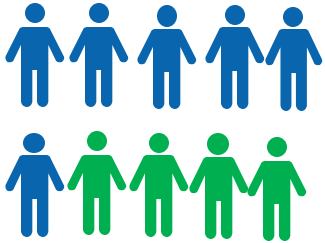
Една трета споменават за проблеми с междупредметните връзки.

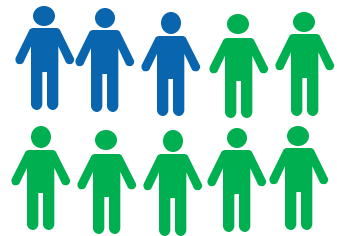
Повече от половината дават конкретни примери за учебници, които трябва да се променят.

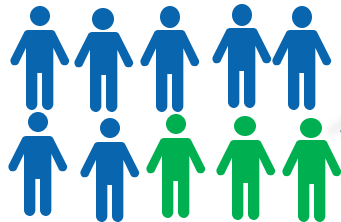
Трудностите според учениците Осми до десети клас

Две трети смятат, че в учебниците има материал, който не е съобразен със възрастта им.

Една трета споменават за проблеми с междупредметните връзки.

Над две трети дават конкретен пример за учебници, които трябва да се променят.

Някои цитати от интервютата с деца:

В читанката, в "Аз съм българче" и "Родна стряха" ги учихме, но имаше думи, които не ги знаехме. Там пишеше "любя, тача и милея", но там пишеше и за смисъла."

Отново ще дам пример с историята. Самият урок трябва да е много по-кратък, защото в три страници, особено, съм забелязала, че са написани само главните имена и години, което само ни отказва от ученето. И са изпуснали много важни детайли за историята, които не знам дали нарочно не са ги сложили. Информацията като цяло е много напудрена и не се осмисля лесно. По литература да е по-разбираемо за нас.

Езикът и начинът, на който са написани (учебниците) да е по-лесен. Някак си нещата да са по-разбираеми. Някак си материалът да върви последователно.

Някои цитати от интервютата с деца:

В учебниците по български език, например, бих искала да има малко повече правила. Да има за глаголите, предлозите, съществителните. Да има мъничко повече правила, а не само примери.

Например, в учебника по „Технологии и предприемачество“ за пети клас нашата госпожа ни го обяснява по съвсем различен начин, отколкото е в учебника, но означава същото, защото в учебника е написано като от учени за учени, т.е. от възрастни за възрастни. Ние децата, дори и да го четем, ще ни е по-сложно да го разберем, отколкото някой да ни го обясни по по-разбираем за нас начин.

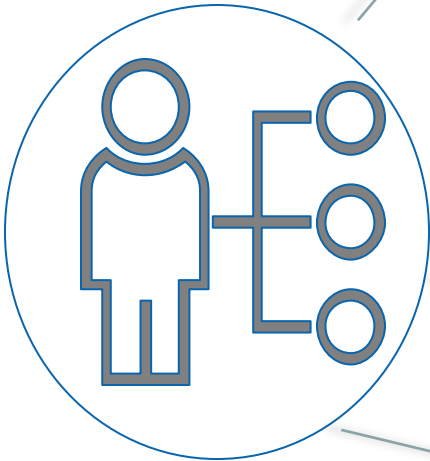
Повечето пъти първо взимаме нещата по английски, например правила и определения, и после – по български.

Учебниците, които затрудняват

Оказва се, че математиката е предметът, който в най-голяма степен затруднява учениците в почти всички класове от първи до десети – според родители и ученици. Често се споменава за „свален“ материал от горни класове.

Като проблемни изпъкват „Човекът и обществото“ и „Човекът и природата“ – особено в трети и четвърти клас.

За по-големите ученици трудни са също „История и цивилизации“ и „География и икономика“.

Препоръки - родители

Адаптиране на езика и информацията в учебници и учебни помагала към възрастта на децата; по-малко академична терминология и чуждици.

Систематизиране на поднесената информация и повече примери; повече време за упражнения.

Обективност на учебния материал по история; по-голям акцент върху българското.

Препоръки - ученици

По-разбираем език в учебниците; намаляване на обема на уроците (без толкова излишна информация); да се акцентира върху най-важното

Да има повече примери в учебниците и да се предвиди повече време за упражняване и разбиране на наученото

По-интерактивен метод на преподаване на материала; повече илюстрации, графики, примери, експерименти.